

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 124/2026-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Belicom, M. R. Štefánika 36, Martin, proti uzneseniu Okresného súdu Námestovo sp. zn. DK-5C/75/2022 zo 7. mája 2025 a proti uzneseniu Okresného súdu Námestovo č. k. DK-5C/75/2022-946 zo 7. novembra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 18. januára 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základných práv podľa čl. 47 ods. 2 a 3 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) označeným uznesením okresného súdu o výške náhrady trov konania a uznesením, ktorým okresný súd rozhodol o sťažnosti sťažovateľa proti tomuto rozhodnutiu. Navrhuje, aby ústavný súd napadnuté uznesenia zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a priznal mu náhradu trov konania vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ ako žalobca inicioval pôvodne na Okresnom súde Dolný Kubín spor o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti (trávnatému porastu vo výmere 33 m²) proti 28 žalovaným. Okresný súd rozsudkom č. k. 5C/75/2022-630 z 5. decembra 2022 žalobu zamietol a žalovaným priznal voči sťažovateľovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Po jeho právoplatnosti (v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/99/2023 z 11. júna 2024, ktorým bol žalovaným zároveň priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %) vyšší súdny úradník v poradí druhým uznesením zo 7. mája 2025 rozhodol o povinnosti sťažovateľa uhradiť I. právnenému zástupcovi žalovaných 23 a 24 ([REDAKOVANÉ]) náhradu

trov konania vo výške 229,66 eur, II. právnenému zástupcovi žalovaných 4, 5, 9, 13, 15, 16, 18, 19 a 21 (Advokátska kancelária [REDAKOVANÉ], advokát, s.r.o.) náhradu trov konania vo výške 1 803,60 eur, III. právnenému zástupcovi žalovaného 6 ([REDAKOVANÉ]) náhradu trov konania vo výške 102,69 eur a IV právnenému zástupcovi žalovaných 26 a 27 (AK [REDAKOVANÉ], s.r.o.) náhradu trov konania vo výške 413,66 eur.

3. Na základe sťažnosti sťažovateľa (zo 14. mája 2025, z 24. mája 2025 a 26. mája 2025) a sťažnosti žalovaných 26 a 27 sudca okresného súdu zmenil napadnutým uznesením uznesenie vydané vyšším súdnym úradníkom tak, že I. žalovaným 23 a 24 priznal trovy konania vo výške 154,67 eur, ktoré je sťažovateľ povinný zaplatiť [REDAKOVANÉ], II. žalovaným 4, 5, 9, 13, 15, 16, bývalej žalovanej 17, 18, 19 a 21 priznal trovy konania vo výške 1 065,19 eur, ktoré je sťažovateľ povinný uhradiť Advokátskej kancelárii [REDAKOVANÉ], advokát, s.r.o., III. žalovanému 6 priznal trovy konania vo výške 102,70 eur, ktoré je sťažovateľ povinný zaplatiť [REDAKOVANÉ] a IV. žalovaným 26 a 27 priznal trovy konania vo výške 379,62 eur, ktoré je sťažovateľ povinný zaplatiť AK [REDAKOVANÉ], s.r.o., a vo zvyšnej časti sťažnosti zamietol. Okresný tak napravil skutočnosť, že vyšší súdny úradník sa odklonil od záväzného názoru sudcu v predchádzajúcom zrušujúcom uznesení (v súvislosti s otázkou spoločných úkonov právnej služby pri zastupovaní dvoch a viacerých osôb).

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ namieta, že z odôvodnenia uznesenia vydaného vyšším súdnym úradníkom nevyplýva dôkaz o tom, že žalovaným vôbec vznikli nejaké trovy, že svojim právnym zástupcom nejakú odmenu uhradili. Z odôvodnenia rovnako nie je zrejmé, či vyšší súdny úradník konal na základe poverenia sudcu.

5. Napadnuté uznesenie sudcu je podľa sťažovateľa nedostatočne odôvodnené v podstate z toho dôvodu, že sa nevyjadril ku každej ním v sťažnosti tvrdenej skutočnosti, zároveň v ňom absentujú náležitosti podľa § 220 ods. 2 v spojení s § 236 Civilného sporového poriadku a nerešpektuje ustálenú súdnu prax (vo vzťahu k náležitostiam odôvodnenia). Rozhodnutie o výške trov zároveň považuje za svojvoľné.

6. V ústavnej sťažnosti sťažovateľ prejavuje nespokojnosť s (v podstate každou) reakciou sudcu okresného súdu na jeho sťažnostnú argumentáciu, napr. že súd priznal spoločne všetkým žalovaným trovy za konanie na súde prvej inštancie aj odvolacie konanie (nie samostatne jednotlivým žalovaným a samostatne za každé konanie) za zastupovanie právnymi zástupcami, napriek tomu, že došlo k zmene spôsobu výkonu advokácie (zo samostatného výkonu advokácie na spoločníka a konateľa spoločnosti s ručením obmedzeným, pozn.), hoci boli na pojednávaní substitučne zastúpení (koncipientmi). Podľa sťažovateľa bol nepreskúmateľný výpočtový základ, náhrada výdavkov, náhrada za stratu času, tarifná hodnota aj priznanie DPH. Zároveň namietal neúčelnosť jednotlivých (takmer všetkých) úkonov jednotlivých právnych zástupcov.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie v bode 1 označených základných práv sťažovateľa napadnutými uzneseniami okresného súdu o výške náhrady trov konania z dôvodu nedostatočného odôvodnenia.

8. Pokiaľ ide o napadnuté uznesenie okresného súdu vydané vyšším súdnym úradníkom, ústavný súd pripomína, že ho na základe sťažnosti sťažovateľa už preskúmal okresný súd a rozhodol napadnutým uznesením vydaným sudcom. O ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa v súvislosti s napadnutým uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom tak bol príslušný rozhodovať okresný súd obsadený sudcom, ústavný súd preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako neprípustnú.

9. Zohľadňujúc sťažnostné námietky smerujúce proti uzneseniu okresného súdu (obsadeného sudcom) o výške náhrady trov konania, ústavný súd v prvom rade poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej opakovane pripomína, že rozhodovanie o trovách konania pred všeobecnými súdmi je zásadne výsadou týchto súdov, pri ktorej sa prejavujú atribúty ich nezávislého súdneho rozhodovania (IV. ÚS 248/2008, III. ÚS 125/2010, I. ÚS 134/2016). Ústavný súd sa k problematike trov konania stavia nanajvýš rezervovane, podrobuje ju obmedzenému ústavnoprávnemu prieskumu, pričom k zrušeniu napádaného výroku o trovách konania pristupuje skutočne iba výnimočne. Tento prístup vychádza z názoru, že rozhodnutie o trovách konania má vo vzťahu k veci samej jednoznačne akcesorickú povahu a samo osebe väčšinou nedosahuje takú intenzitu, ktorá je spôsobilá porušiť základné práva a slobody, akokoľvek sa môže účastníka konania citelne dotknúť. To však ale neznamená, že rozhodnutiami o trovách konania nemôže dôjsť k porušeniu práv sťažovateľa. Otázka náhrady trov konania môže nadobudnúť ústavnoprávnu dimenziu v prípade takého postupu všeobecného súdu, ktorý je založený na celkom zjavne nesprávnej interpretácii a aplikácii príslušných ustanovení zákona upravujúcich náhradu trov konania, v ktorom sú obsiahnuté črty svojvôle, a taktiež v prípade, ak je odôvodnenie súdneho rozhodnutia vo vzťahu k výroku o náhrade trov konania celkom nedostatočné, t. j. nepreskúmateľné (obdobne napr. IV. ÚS 348/2011, IV. ÚS 341/2012, II. ÚS 837/2015).

10. Ústavný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že nie je v pozícii, aby všeobecne prehodnocoval rozhodnutia všeobecných súdov o účelnosti a hospodárnosti uplatnených či priznaných trov konania. Argumentácia sťažovateľa, ktorá ústavný súd stavia pred takéto rozhodnutie, nemôže byť v princípe úspešná, pretože ústavný súd nie je ďalšou opravnou inštanciou vo vzťahu k rozhodnutiam všeobecných súdov o výške trov konania. Z jeho postavenia (čl. 124 ústavy) mu neprináleží posudzovať zákonnosť a už vôbec nie správnosť napadnutého uznesenia, ale len jeho súladnosť s ústavnými princípmi spravodlivého súdneho konania (I. ÚS 284/2023).

11. Inými slovami, stanovenie konkrétnej výšky trov konania je otázkou interpretácie tzv. podústavného (jednoduchého) práva, do ktorej ústavnému súdu bez všetkého neprislúcha vstupovať. Právomoc ústavného súdu nenahrádza postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužíva sa na skúmanie namietanej vecnej nesprávnosti, pretože ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom (I. ÚS 654/2022).

12. Ťažisko argumentácie obsiahnutej v ústavnej sťažnosti predstavuje námietka, že sudca okresného súdu sa nevysporiadal so všetkými námietkami, ktoré sťažovateľ uplatnil v sťažnosti podanej proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka.

13. V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že imanentnou súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie obsiahnutého v čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka (strany) konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom (stranou) konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj druhostupňového), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (m. m. III. ÚS 209/04, I. ÚS 34/2021).

14. Vychádzajúc z predpokladu, že súd nemusí dať odpoveď na všetky stranou sporu vznesené otázky, ústavný súd sa zameril na posúdenie, či sa sudca okresného súdu v odôvodnení napadnutého uznesenia vysporiadal s námietkami sťažovateľa ústavne akceptovateľným spôsobom.

15. Podľa názoru ústavného súdu sa okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia s výnimočnou trpezlivosťou venoval jednotlivým (laickým) názorom sťažovateľa (ktorý nebol v pôvodnom konaní zastúpený právnym zástupcom) na problematiku náhrady trov konania. Ako správne okresný súd konštatoval v bode 13 napadnutého uznesenia, sťažovateľ namietal prakticky všetko, čo súvisí so zastupovaním úspešných žalovaných, a prezentoval názor, že advokátom by nemali prináležať žiadne trovy.

16. Bez potreby rekapitulácie obsahu odôvodnenia napadnutého uznesenia okresného súdu (ktorý je sťažovateľovi dobre známy) tak ústavný súd príkladmo odkazuje na bod 14 napadnutého uznesenia, v ktorom okresný súd ozrejmil sťažovateľovi, prečo bol žalovaným priznaný nárok na náhradu trov konania (s ohľadom na výsledok sporu), na bod 15, v ktorom vysvetlil účelnosť prítomnosti právnych zástupcov na pojednávaní. Okresný súd sa následne vyjadril k časovým súvislostiam doručenia plnej moci súdu, resp. vykonania úkonu po uplynutí sudcovskej lehoty (bod 16 a 17), k požiadavke rozhodnúť samostatným výrokom o trovách prvoinštančného a odvolacieho konania (bod 18), k namietanej nezrozumiteľnosti pojmov (napr. režijný paušál, žalobná odpoveď) (bod 19). Ozrejmil sťažovateľovi, že právo dať sa v konaní zastúpiť právnym zástupcom vyplýva z čl. 47 ods. 2 ústavy (bod 21), že v prípade nevyčíslenia trov advokátom sa vychádza z obsahu spisu, že vyšší súdny úradník nepriznal náhradu trov za všetky vyčíslené úkony (bod 22) a uvedenie kumulatívnej sumy trov u všetkých žalovaných zastúpených [REDAKOVANÉ] (ktorý je platobným miestom) nespôsobuje sťažovateľovi žiadnu ujmu (bod 24). Uznal námietku sťažovateľa o odklone vyššieho súdneho úradníka od názoru sudcu v predchádzajúcom zrušujúcom uznesení (bod 26). V súvislosti s námietkami týkajúcimi sa účtovania trov za účasť na pojednávaní pri zastupovaní viacerých žalovaných poukázal na § 13 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (bod 28), vyjadril sa aj k účelnosti trov v odvolacom konaní (bod 29), upozornil na osobitosť konania o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva (bod 30), odkázal na osvedčenie o registrácii pre DPH advokátky [REDAKOVANÉ] (bod 32).

17. Pre posúdenie zachovania práva na spravodlivý proces, ako aj základného práva na súdnu ochranu je relevantné, že pri rozhodovaní o výške náhrady trov konania okresný súd posúdil účelnosť, odôvodnenosť a preukázanosť žalovanými vyúčtovaných trov a zaoberal sa nimi (m. m. II. ÚS 372/2021, II. ÚS 85/2022). V tejto súvislosti ústavný súd odkazuje na body 36 až 39 uznesenia sudcu. Ústavnému súdu ostáva len konštatovať, že okresný súd sa v prerokúvanom prípade nedopustil porušenia základného práva na súdnu ochranu, pričom nebola identifikovaná ani svojvoľná aplikácia či interpretácia zákona.

18. Priznanie náhrady trov konania úspešnej protistrane odporujúce predstavám sťažovateľa (v okolnostiach prerokúvanej bol sťažovateľ toho názoru, že žalovaným nemala byť priznaná žiadna náhrada trov konania z rozličných dôvodov) nezakladá nezákonnosť rozhodnutia, nie to ešte jeho neústavnosť.

19. Sumarizujúc uvedené, ústavný súd uzatvára, že napadnuté uznesenie okresného súdu nesignalizuje žiaden závažný procesný exces ani zásah do základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani čl. 6 ods. dohovoru, preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

20. Nad rámec uvedeného ústavný súd dopĺňa, že prezentovaný záver nie je spôsobilá zvrátiť sťažovateľom zvolená sťažnostná argumentácia spochybňujúca v podstate všetky závery napadnutého uznesenia okresného súdu vydaného sudcom (obdobne ako tomu bolo v sťažnosti proti uzneseniu vydanom vyšším súdnym úradníkom), obsahujúca navyše aj námietky neuplatnené skôr v sťažnosti (zmena formy výkonu advokácie, účasť koncipienta na pojednávaní), ktoré sú z dôvodu nevyčerpania možnosti uplatniť ich už v rámci riadneho opravného prostriedku z materiálneho hľadiska neprípustné. Princíp subsidiarity zasahuje aj do argumentačnej (vecnej) časti ústavnej sťažnosti a sťažovateľ je povinný podľa judikatúry ústavného súdu uplatniť v konaniach predchádzajúcich ústavnej sťažnosti rovnakú argumentáciu, ako uplatňuje v návrhu na konanie o ústavnej sťažnosti (porov. napr. I. ÚS 627/2023). Preto je v prejednávanej veci prítomný aj dôvod odmietnutia ústavnej sťažnosti v časti pre jej neprípustnosť podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

21. Vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu jeho základného práva podľa čl. 47 ods. 2 a 3 ústavy a práva podľa čl. 47 charty ústavný súd uvádza, že v ústavnej sťažnosti absentuje ústavnoprávna argumentácia, z ktorej by bolo možné vychádzať pre účely posúdenia tejto jej námietky. Z uvedeného dôvodu bola ústavná sťažnosť v tejto časti odmietnutá pre nesplnenie náležitostí podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

22. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa stratilo svoje opodstatnenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. februára 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu